

Reservefonden har en Værdi af 20, vil Kursen være ca. 130. Men tænk Dem nu, at det blev bekendt, at Staten vilde overtage Anlægene — jeg forudsætter, at Underændringsforslagene ere gaaede igennem —, saa ved man forud, at Staten vil tage Reservefonden, og følgelig maa dens Værdi gaa fra det, som Selskabet i Virkeligheden ejede, man maa trække 20 fra 130, det vil sige, at Aktieejers virkelige Ejendom og dermed Kursen, der var 130, uden nogen som helst Berettigelse nedsættes til 110. Jeg tror ikke, at man kan frakende dette Eksempel Værdi. Resultatet af Vedtagelsen af dette Underændringsforslag vil være det ganske simple, at hvis man som Koncessionshaver har et Aktieselskab, der letsindigt ikke lægger noget som helst op til Imødegaaelse af de Farer, som jeg før paapegede, slipper det for at afgive noget til Staten, men staar man overfor et velfunderet og med Forsigtighed ledet Aktieselskab, som henlægger en Fond til daarlige Tider og til Imødegaaelse af de nævnte Farer, kommer Staten og tager det fra dem, som de have opsparret; det vilde dog være et ganske urimeligt Forhold.

Jeg skal derefter vende mig til Underændringsforslag Nr. 4, som indeholder Bestemmelse om visse Afgifter til Staten. Dette Afsnit er delt i to Dele; det drejer sig dels om en Afgift, der hviler paa de enkelte Virksomheder, dels om en Afgift, der kun forfalder ved Koncessionens Afstaaelse. Begge forekomme mig at lide af den samme Urimelighed. Det er nemlig næsten en Kendsgerning, at de Foretagender, som eventuelt etableres under denne Koncession, med Hensyn til Fortjeneste ville blive af meget forskellig Art. Det ligger i Sagens Natur, at et Kæmpeanlæg som f. Eks. Havneanlægget med Dok o. s. v. ikke har Udsigt til nogen Sinde at give en saadan Dividende som de mindre Aktieselskaber, der kunne tænkes at udnytte den traadløse Telegraf, Køleanlægene, i det hele taget saadanne Selskaber, der kunne drives forretningsmæssigt. Maaské kan det førstnævnte give 3—4—5—6 el. lign. pCt., medens de andre mulig kunne give indtil 20—30 pCt. Jeg forudsæder derfor den Mulighed, at Ejerne af Moderanlægget sælge de andre mere lukrative Anlæg til enkelte Selskaber mod en Afstaaelsessum, der for dem i Virkeligheden repræsenterer et Bidrag til de Summer, de have maattet anbringe i Moderanlægget, og det vilde da være ganske urimeligt, om Staten vilde ekspropriere en Del af disse Summer. Noget ganske lignende er Forholdet, selv

om vi tænke os, at der ikke blev Tale om en Ydelse af Afstaaelsessummen, men om en aarlig Ydelse, idet man i dette Tilfælde kan tænke sig, at det i Virkeligheden er de samme Ejere, der under forskellige Navne drive de forskellige Virksomheder, men Forslaget gaar udtrykkelig ud paa, at det skal være de enkelte Virksomheder, der skulle yde en aarlig Kendelse til Staten. Det vil da ogsaa i dette Tilfælde være ganske urimeligt, hvis Ejerne, naar de have et Anlæg, som giver Tab, og et andet, som giver 12 pCt., skulle afgive til Staten af det, som giver 12 pCt., til Trods for, at de ikke faa noget som helst Bidrag til det Tab, de lide ved det første Selskab.

Dette er i Virkeligheden Konsekvensen af Underændringsforslag Nr. 4, men dertil kommer yderligere, at det er saa langt fra, at dette Forslag yder den Kontrol eller den Garanti for ærlig og redelig Forretningsførelse, som den ærede Ordfører for det radikale Parti netop ønskede at hidføre, at der just bliver Plads aaben for, ja, endog Fristelse til Omgaaelser. Hvis man tænker sig, at de oprindelige Ejere af Selskabet vilde afstaa det til andre, saa ligger det jo, hvis Underændringsforslag Nr. 4 var Lov, snublende nær, at man sætter det øjeblikkelige Vederlag til næsten ingenting, idet man derved køber sig fuldstændig Afgiftsfrihed for Tid og Evighed. Overhovedet ligger der noget urimeligt i dette, at Staten ved at faa 15 pCt. — en forholdsvis ringe Del af Afstaaelsessummen — for, at en Virksomhed gaar fra et Selskab over til et andet, skulde have renonceret paa det, som Ordføreren for det radikale Parti netop ønskede at sikre sig, en Andel i Fortjenesten, hvis Selskabet en Gang bliver godt. Et Selskab, som f. Eks. i de første 10 Aar har indarbejdet sig og derfor har haft vanskeligt ved at give Udbytte, kan jo særdeles godt senere blive et fortræffeligt Selskab, som giver rigeligt Udbytte. Men i saadanne Tilfælde opnaas det, som man efter Ordførers Udtalelser ønskede at opnaa, jo slet ikke; hvis Staten ved at tage den 15 pCt.s Afgift af en ganske minimal Afstaaelsessum har solgt sin Førstefødselsret.

Jeg vender mig saa til det Underændringsforslag, der er knyttet til Tillægget til Koncessionen. Ogsaa her forekommer det mig, at den ærede Ordfører for det radikale Mindretal ganske har misforstaaet den foreliggende Sag. Der er jo her slet ikke Tale om at lovgive om Skattevæsen. Det, Sagen drejer sig om, er, at Ministeren ikke paa en eller anden Maade maa blive